

Rejsebeskrivelse

Temarejse: Det Sicilianske Forår: Vandring i Monti Sicani med Morten Beiter og Gianni Nancesi

Det sicilianske forår er et grønt vindue af overdådig frodighed, som på kort tid skal nå at udfolde sig, inden sommeren trækker et brunt, afsvedent skær hen over det hele. Man tror det næppe, men i april minder de grønne nuancer i de indre bjergegne på det vestlige af øen meget om Irland. Et særligt smukt hjørne er bjergene Monti Sicanis rullende højder. Her er man langt væk fra de kendte turistmål og vandrer på opdagelse i nyt land. Monti Sicani ligger mellem Agrigento og Palermo og er opkaldt efter en af de ældste sicilianske stammer, sicani'erne, som før romerne herskede i denne del af Middelhavets største ø. Området Sicania er meget lidt befærdet af udenlandske turister, men landskabet er spækket med historier og levende kultur, som er en gave til dem, der gerne vil lære Sicilien bedre at kende. Historier, der har sine rødder dybt begravet i forhistorien, men som strækker sig helt op til vor egen tid.

Der findes også et andet forår udover årstiden. Nemlig en historisk periode man betegner som "La Primavera Siciliana" (Det Sicilianske forår), da man i 1980'erne begyndte at bekæmpe Mafiaen med ny energi. Overalt blomstrede sociale initiativer frem blandt borgene for at forsøge at skabe sundere og bedre samfundsforhold og isolere det kriminelle fænomen, som har plaget øen i flere hundrede år.

Journalist og forfatter Morten Beiter har med artikler i Berlingske Tidende og Weekendavisen, bøger ("Mand af Ære", "Mafiaen kommer") og Podcast ("Røverhistorier") bidraget til en bedre forståelse af denne Italienske plage. Det er i hans selskab, at vi vil vandre på Monti Sicani og flette det smukke sicilianske landskab, vi besøger, sammen med historier om alt det, der er foregået her, i tidens løb.

Gjøa Travels Gianni Nancesi har i over 25 år arrangeret vandreture på Sicilien og med sit indgående kendskab til regionen vil han bidrage til turen med flere spændende indslag.

Vi overnatter tre forskellige steder på rejsen, som hver for sig byder på noget ganske særligt. Ved starten af rejsen sover vi i en restaureret tidligere stationsbygning i et af de smukkeste bjergområder i nærheden af Palermo, nemlig Ficuzza. Derefter rykker vi videre til bjerglandsbyen Palazzo Adriano, som filminstruktøren Giuseppe Tornatore valgte til optagelserne af filmen "Mine aftener i Paradis" (Nuovo Cinema Paradiso) i 1988. Filmen vandt en Oscar som bedste udenlandske film i 1990. Landsbyen er en lille perle i Monti Sicani. Her vil vi overnatte på et lille familiedrevet hotel. Enkelt, autentisk og i tæt på Palazzo Adrianos charmerende torv. De sidste to nætter tilbringer vi i et smukt benediktinerkloster langt inde i bjergene. Den historiske klosterbygning har været ejet af en familie fra Palermo siden det 18. århundrede. En udsøgt og ganske særlig afslutning på Gjøa Travels Temarejse til Sicilien.

Dag 1. Transfer fra lufthavn i Palermo til Ficuzza og ved foden af bjerget Rocca Busambra (1613 m.)

Fra Palermos lufthavn kører vi mod de flotte naturområder omkring den lille landsby Ficuzza ved foden af et af de højeste bjerge i Monti Sicani, Rocca Busambra. Afstanden er cirka 70 km og køreturen varer omkring en time.

I nærheden af landsbyen Ficuzza findes en gammel nedlagt jernbane, som i dag bruges som cykel- og vandresti. Jernbanen blev oprindeligt anlagt som den første bane mellem Palermo og Bagheria i 1860'erne, og efterhånden blev der etableret flere andre forbindelser. I starten kun for at fragte gods, men senere også til passagerer. På den måde blev mange små bjergbyer koblet til de større byer. I anden halvdel af det 19. årh fik den engelske entreprenør Robert Trehwella opgaven at bygge jernbanen. Han havde tidligere anlagt jernbanen "Circumetnea" omkring Etna. Arbejderne startede i 1884 og sluttede i 1886. Jernbanen tilknyttede Palermo til Corleone og Burgio og blev nedlagt i 1954.

Den gamle stationsbygning er i dag forvandlet til et hyggelig lille hotel omgivet af de smukke grønne skove ved foden af Rocca Busambra's klippevægge. Hotellet er også omtalt i Slow Food guiden. Vi bliver indlogeret dels i den gamle stationsbygning (her er der kun 9 værelser) og i et lille B&B (fem min. til fods derfra), som tilhører samme ejer.

-/-/-

Dag 2. Vandretur igennem Naturreservatet Bosco della Ficuzza og besøg til det kongelige jagtslot i Ficuzza

Naturreservatet Riserva Naturale Orientata Bosco della Ficuzza blev etableret i år 2000 og dækker et areal på cirka 7.400 hektar. Vegetationen i området blev aldrig udsat for fældning som andre steder på grund af sin særlige status som kongelig jagtreservat. Kongen af Sicilien, (Ferdinando den Tredje, 1759-1816) lod desuden opføre en "jagthytte", hvormkring landsbyen Ficuzza udviklede sig.

Bjerget Rocca Busambra danner en smuk kulisser til de flotte skovklædte skråninger med sine høje klipper, der strækker sig i en lang buet højderyg op over træernes kroner. Vi starter dagens vandretur i nærheden af det kongelige jagtslot i cirka 650 meters højde og vandrer opad gennem naturreservatet. Vi følger lettere stier og grusveje.

Under rundturen vil vi tage hul på fortællingen om nogle af de spændende og ofte tragiske historier, der har fundet sted i området og sætte dem i den historiske ramme, de hører til.

Vi spiser madpakken i naturen og nyder omgivelserne. Undervejs kommer vi forbi en arkæologisk perle, "Il Pulpito del Re" (på dansk: Kongens prædikestol eller trone). En klippeblok midt i skoven, hvori der er udhugget trappetrin, der fører op til toppen. Navnet skyldes, at man troede, at kongen sad her under jagt. Arkæologer har dateret anlægget til det forhistoriske sicilianske folk sicani'erne og mener, at stedet muligvis blev brugt til at kigge på stjernerne og solen.

Området byder på mange muligheder og man kan knytte forskellige stier og ruter sammen til dagens rundtur. Målet er at vandre 12-14 kilometer over 600 højdemeter, mens vi nyder den skønne natur, dette område byder på.

M/F/-

Dag 3. Besøg i Corleone med lokal guide, kort vandretur til vandfaldet Cascata delle Due Rocche og transfer til Palazzo Adriano

Efter morgenmaden pakker vi bussen og tager til Corleone. Bjergbyen ligger i hjertet af et landbrugsområde og er et godt eksempel på en større siciliansk landsby, som de engang så ud, balancerende mellem charme og elendighed.

Corleone var engang kendt som den sicilianske mafias hovedstad, fordi det var her, at flere generationer af mafiabosser kom fra. Endnu i dag bor efterkommere af disse frygtede kriminelle i byen. Vores besøg i Corleone vil dog ikke kun handle om byens centrale rolle i den italienske mafiahistorie og dermed hele Italiens historie, eller om at byen gav navn til filmhistoriens mest berømte mafiaboss, "Don" Vito Corleone", som der hænger plakater med på byens centrale bar. Corleone er også så meget andet, og det vil den kyndige lokale guide Maria Elena, fortælle om og vise frem.

Maria Elena er også ansvarlig for Corleones "Laboratorio della Legalità", en institution, der formidler mafiaens historie til skolebørn og voksne for at styrke opbakningen til loven. Maria Elena vil vise os institutionen, der er indrettet i et hus, som er konfiskeret fra en mafiaboss, og vandreturen gennem byen fører ud til et flot vandfald, Cascata delle Due Rocche. Frokosten indtages hos "Casa Nostra" (Vores Hus), et vegetarrestaurant, som tilbyder typiske lokale retter og er tilknyttet anti-mafia aktivister i området.

Efter frokost fortsætter vi rejsen mod Palazzo Adriano, vores næste opholdssted. Palazzo Adriano er en lille autentisk perle i Monti Sicani ved grænsen mellem provinserne Palermo og Agrigento. Dens historie ligner så mange andre syditalienske landsbyer på Sicilien og i Calabrien, der har deres historiske rødder plantet i den gamle albanske "arbëresh" kultur.

Albanerne kom i det 15. århundrede til Syditalien som flygtninge fra deres hjemland, der var under pres fra ottomanerne. De medbragte deres sprog og kultur, som mange hundrede år senere stadig er levende. Palazzo Adriano blev valgt af filminstruktøren Giuseppe Tornatore som location til optagelserne til filmen Nuovo Cinema Paradiso (1988), som i 1990 vandt en Oscar for bedste udenlandske film. I byen er der et lille museum om filmen.

Torvet i Palazzo Adriano er livligt, og befolkningen samles i løbet af dagen ved de forskellige barer og cafeer. På mange måder lever Palazzo Adriano op til det, man som nordbo forestiller sig ved en syditaliensk landsby.

I Palazzo Adriano indlogeres vi dels i den lille pension oven på Signora Ninas restaurant (her spiser vi morgenmad og aftensmad), dels i nogle værelser der tilhører Signora Mimmas familie 5 minutter derfra lidt længere op ad gaden.

M/F/-

Dag 4. Vandretur til toppen af Monte Rose (1436 m., på Arbëresh: Mali i Trëndafilët)

Efter morgenmaden starter vi vandreturen fra vores lille pensionat og går op gennem landsbyen. Ved kirken når vi de sidste huse og et stort offentligt vaskehus, et "lavatoio pubblico" fra starten af det 20. århundrede.

Stien fører til en slette med græssende får. Herefter begynder vandreruten at stige lidt stejlere uden sving i en strækning på cirka 500 meter, og vi går langsomt med mange tålmodige korte skridt mellem markerne og den tynde vegetation. Belønningen er udsigten, som åbner sig efterhånden som vi kommer opad. I 1050 meters højde når vi en lille skov med et refugie, der er perfekt til en velfortjent pause. Derefter fortsætter vi ad en lille grusvej, som fører os frem til stien mod bjergryggen af Monte Rose.

Ruten bliver ofte passet af de lokale som slår græs undervejs og sikrer sig at den bliver holdt ved lige. Navnet på bjerget skyldes sandsynligvis pæonerne (*paeonia mascula*), som blomstrer her i februar. Ifølge lenden blomstrede pæonerne første gang, da Palermos skytshelgen Santa Rosalia gik forbi (Santa Rosalia er en af de vigtigste figurer i det sicilianske religiøse univers, hvilket vi vil høre mere om under vores besøg til nabobyen Santo Stefano Quisquina).

Stien op ad Monte Rose zigzagger blidt og vi holder selvfølgelig pauser undervejs for at nyde udsigten og hvile os. Til sidst når vi bjergryggen i omkring 1400 meters højde, hvor der er plantet et kors, som har stor betydning for arbëresh-folket fra Palazzo Adriano. Den første dag i august samles folk heroppe og synger deres traditionelle sang "O e bukurá Moré", "Oh min smukke Moré", en hymne til det

elskede fædreland Albanien, som albanere, der er flygtet til Italien, Grækenland og andre lande synger for at mindes deres oprindelse.

Fra korset går vi en lille halv time videre til toppen af Monte Rose, hvorfra man kan se ud over Sicani-bjergene. Madpakken nydes i naturens stilhed. Derefter går vi tilbage til Palazzo Adriano for at nyde en dejlig aften i de pittoreske omgivelser.

M/-/-

Dag 5. Kort vandretur ved Serra Quisquina: Santa Rosalias kloster i bjergene. Bjergbyen Santo Stefano Quisquina og vandretur til Andromeda teatret i bjergene

Dagen er spækket med lokale udsøgte oplevelser. Vi starter med at køre fra Palazzo Adriano til bjerget Serra Quisquina, hvor vi bliver sat af i cirka tusind meters højde.

Her vil vi vandre en let og kort tur til toppen af bjerget (1188 m.) og nyde naturen og udsigten omkring os. Ruten fører os videre fra toppen mod kirken og klostret Eremo di Santa Rosalia med grotten, hvor den unge Rosalia, som er Palermos skytshelgen, ifølge legenden gemte sig og tilbragte flere år af sit liv (1150 – 1162). Klostret rummer mange spændende historier om munke og banditter, og det er ikke altid til at sige, hvem der er de fromme.

Klostret har også inspireret selveste Andrea Camilleri (forfatter til Commissario Montalbano - romanerne) til en fortælling. Vi besøger klostret i selskab med de unge guider fra turistkontoret i Santo Stefano Quisquina. Turistkontoret sørger også for forplejningen til frokosten, som består af lokale produkter, serveret i stille opgivelser omkring det gamle kloster.

Efter frokost fortsætter vi til bjergbyen Santo Stefano Quisquina, hvor vi har lidt tid på egen hånd, inden vi får en guidet rundtur af de unge guider fra tidligere.

Senere på eftermiddagen vandrer vi fra byen (730 m. cirka) op til et meget specielt sted. I cirka tusind meters højde ligger Teatro Andromeda, et udendørs teater, bygget i 1970'erne af Lorenzo Reina, en hyrde, som siden han var lille havde drømt om at blive kunstner, selv om hans familie var imod det. Andromeda teatret ligger fantastisk placeret i landskabet. Scenen har som bagtæppe den smukkeste udsigt over Monti Sicani, og murene og stenenes farver falder i et med omgivelserne. Tilskuerne sidder på 108 sæder, som svarer præcis til antal og placering af stjernerne i "Andromeda-stjernebilledet". Ved solhverv rammer solen en plade oven for scenen og kaster en skygge, der falder præcis over den store sorte cirkel på scenen.

At være her og nyde udsigten og stilheden er ren fryd for sjælen. Herefter vender vi tilbage til Palazzo Adriano.

M/F/-

Dag 6. Monte San Genuardo og det gamle benediktinerkloster Santa Maria del Bosco

Efter morgenmaden pakker vi igen bussen og kører videre på vores opdagelsesrejse i Monti Sicani. Vi skal køre cirka en time (40 km cirka) til naturreservatet Riserva Naturale Orientata Monte Genuardo. På vejen sætter vi bagagen af ved vores næste opholdssted: Det gamle historiske benediktinerkloster Santa Maria del Bosco. Her skal vi tilbringe de sidste to nætter i Sicani-bjergene.

Dagens vandretur fører os til toppen af Monte Genuardo (1180 m.). Vi er nu i provinsen Agrigento, og bjerget vi bestiger, er en ren oase med gamle skove af eg og steneg, og et rigt dyreliv.

Efter 400 højdemeter kommer vi op på bjergets brede ryg og vandrer hen til tårnet, hvorfra man holder udkig efter skovbrande i området. Udsynet fra toppen af Monte Genuardo er på klare forårsdage næsten uendeligt. Turen er på omkring 11 kilometer. Undervejs spiser vi vores medbragte madpakke.

Herefter vender vi tilbage til klostret, hvor vi skal bo, for at blive vist rundt og høre om dets historie. Den ældste kerne af Santa Maria del Bosco stammer helt tilbage fra 1300-tallet. Stedet er et rent kunstværk og omgivelserne er perfekte til at fordybe os i de sidste spændende oplæg om den gamle og den moderne sicilianske historie. Aftensmaden bliver indtaget på selve klostret.

M/-/-

Dag 7. Kystvandring: Den uberørte Middelhavs kyst ved WWF Natur-reservat Torre Salsa

Omkring en times kørsel fra klostret er der til denne dags højdepunkt, som er et af de smukkeste og mest uberørte kyststrækninger på Sicilien, nemlig natur-reservatet Torre Salsa på over 700 hektar.

Navnet stammer fra et vagttårn, der blev bygget som værn mod hærgende pirater, og som stadig er at finde på en klippeafsats.

Vandreturen lægger ud gennem typisk middelhavs-kystvegetation og fører til nogle af de smukkeste strande, man kan besøge på Sicilien. Denne strækning rummer seks kilometer total fredet strand, og vi vandrer midt imellem det blå hav og de hvide klipper, som er karakteristiske for kysten på denne del af øen.

Her dyrkes oliven, mandler og en særlig lokal tomat, "pomodoro seccagno". I foråret bugner landskabet af blomster, og er man heldig, kan man få øje på nogle af de mange vilde orkideer, som gror her. I strandens sand lægger havskildpadder æg, og stederne bliver heget ind, så de kan få lov at ligge i fred til udklækningen.

Vi når stranden og vandrer et par kilometer langs kysten, inden vi fanger en opadgående rute, hvorunder der åbner sig en udsigt over kysten, der bare bliver flottere og flottere. Til sidst når vi en lille familiedrevet gård, hvor dagens frokost af lokale råvarer vil blive serveret for os, og familien vil fortælle om deres liv ved kysten. Efter frokosten kører vi tilbage til klostret og nyder eftermiddagsstemningen, måske med et sidste oplæg inden aftensmaden.

M/F/-

Dag 8. Afgang til Palermo: Bybesøg i selskab med Morten Beiter

Vi kører til Palermo om formiddagen (cirka 1 time og 30 min. - 90 kilometer). Vi skal først flyve om aftenen og har god tid til at besøge byen i selskab med Morten Beiter.

Palermo er en by, som blev grundlagt af fønikerne for over to tusind år siden og mange folkeslag har senere hersket i byen. Et stort præg på byen, som den ser ud i dag, er sat af normannerne, vikinger, som blev trætte af det dårlige vejr i Skandinavien og først flyttede til Frankrig og derefter indtog Sicilien. De besejrede muslimerne, som i næsten to hundrede år havde hersket over øen, og levede sammen i en slags fordragelighed, indtil muslimerne blev fordrevet.

Palermo er både kulturelt og arkitektonisk en smeltedigel uden sidestykke i Europa, byen er et utroligt mix af noget af det skønneste, der findes, og på samme tid det modsatte.

Palermo er også kendt for sine gademarkeder (Capo, Ballarò), som stammer helt tilbage fra den arabiske tid, for sin arabisk-normanniske arkitektur, som den kan ses i byens ørkenfort-lignende domkirke og andre kirker, svulmende barokke gadekryds, normanner-kongens palads, vilde gevækster og tusindvis af grinende mumier i Cappucciner-krypten.

Undervejs gennem byen passerer vi forbi mindeplader over politifolk og dommere, som mafiaen har myrdet, og hvis vi er heldige, finder vi et par borde i den typisk sicilianske restaurant "Trattoria da Pino", hvor der ikke er menukort, men betjeningen er yderst elskværdig.

Først på aftenen kører vi til lufthavnen, og påbegynder snart hjemrejsen til DK.

M/-/-

Vigtig information om denne rejse

Rejsens varighed:

8 dage - 7 nætter

Rejsens sværhedsgrad:

2

Inkluderet i rejsens pris:

- Aktiv grupperejse med dansktalende Gjøa turleder (Gianni Nancesi), samt forfatter og journalist Morten Beiter
- Lokal guider i Corleone og Santo Stefano Quisquina
- Entré til Anti Mafia Museum og Eremo di Santa Rosalia
- Flyrejse København - Palermo t/r
- Alle lokale bustransfers på rejsen
- Alle overnatninger på hotel i delt dobbeltværelse
- Inkluderede måltider som anført i rejseprogrammet
- Bidrag til Rejsegarantifonden

IKKE inkluderet i rejsens pris:

- Evt. afbestillingsforsikring og/eller rejseforsikring
- Ikke inkluderede måltider, som anført i rejseprogrammet
- Evt. tillæg for enkeltværelse på DKK 1900,-
- Drikkevarer

Overnatninger på rejsen:

Vi overnatter tre forskellige steder på rejsen, som hver for sig byder på noget ganske særligt.

De 2 første overnatninger har vi i en restaureret tidligere stationsbygning i et af de smukkeste bjergområder i nærheden af Palermo, i landsbyen **Ficuzza**.

Derefter rykker vi videre til **bjerglandsbyen Palazzo Adriano**, som filminstruktøren Giuseppe Tornatore valgte til optagelserne af filmen "Mine aftener i Paradis". Landsbyen er en lille perle i **Monti Sicani**. Her overnatter vi 3 nætter på et lille familiedrevet hotel. Enkelt, autentisk og i tæt på **Palazzo Adrianos charmerende torv**.

De sidste to nætter tilbringer vi i et smukt **benediktinerkloster - Santa Maria del Bosco**, langt inde i bjergene.

Flyrejsen og lokal transport på destinationen:

Vi flyver med Norwegian fra København til Palermo t/r. Du er velkommen til, at kontakte os for at få oplyst flytiderne. På destinationen har vi hyret et lokalt transportfirma til at forestå bus transfers.

Måltider på rejsen:

Inkluderede måltider i rejsens pris er noteret på hver enkelt dag i rejseprogrammet med M (morgenmad), F (frokost) og A (aftensmad). Hvis et måltid ikke er inkluderet markeres det med –

Område, klima og terræn:

Foråret er skønt på Sicilien. Temperaturen i april vil typisk være mellem 15 - 20 grader, og højere når forårssolen for alvor varmer. Altså ideelle vandreforhold.

Man kan ofte vandre med lettere tøj om dagen og i solskin, men temperaturen falder om eftermiddagen og aftenen. Det anbefales derfor, at have lidt varmt tøj med til morgen- og aftenerne.

Lokal valuta & kreditkort:

Du kan bruge gængse kreditkort langt de fleste steder, men det er altid en god idé at medbringe lidt Euro i kontanter.

Wifi og mobildækning på overnatningsstederne:

Der er adgang til WiFi og god mobildækning på alle overnatningssteder.

